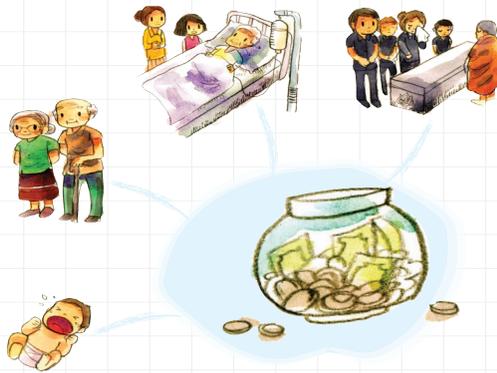

คู่มือ

การดำเนินการ

โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน

คู่มือการดำเนินการ โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน

พิมพ์ครั้งที่ ๑	พฤศจิกายน ๒๕๕๒
จำนวนพิมพ์	๒๐,๐๐๐ เล่ม
ผู้จัดพิมพ์	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ๙๑๒ ถนนพหลโยธิน แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ ๑๐๒๔๐ โทร ๐๒-๓๓๘-๘๓๐๐-๙ โทรสาร ๐๒-๓๓๘-๘๓๒๑ www.codi.or.th
ข้อมูล	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
รวบรวมและเรียบเรียง	สลิลทิพย์ เชียงทอง อินทิรา วิทยสมบูรณ์ Email : mediaforall.project@gmail.com
ปกและรูปเล่ม	อินทิรา วิทยสมบูรณ์
ภาพประกอบ	ทีมทัศน์ สุวรรณเครือ
พิมพ์ที่	โรงพิมพ์แอ๊ปป้า พรินตติ้ง กรุ๊ป จำกัด ๐๒-๘๑๓-๔๗๔๑

“

ชุมชน ต้องถึนรวมพลังสร้างสวัสดิการชุมชน

”

คำนำ

รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการจัดสวัสดิการให้กับประชาชน โดยมุ่งหวังให้ประชาชนคนไทยทุกคน มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีหลักประกันในชีวิต จึงได้เห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแห่งชาติ และอนุมัตินโยบายและโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับให้สวัสดิการชุมชนเป็นวาระแห่งชาติในการสร้างหลักประกันความมั่นคงของชุมชนฐานราก พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ความเข้มแข็งชุมชนในการจัดการดูแล ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ทุกพื้นที่สามารถจัดตั้งและพัฒนาคุณภาพสวัสดิการชุมชนอย่างทั่วถึง โดยรัฐบาลได้สนับสนุนการพัฒนาความเข้มแข็งของกองทุนและสมทบงบประมาณรวมถึงพัฒนาสวัสดิการชุมชนให้มีความหลากหลายขึ้น เกิดการเชื่อมโยงอย่างบูรณาการของระบบสวัสดิการของชุมชน ท้องถิ่น และภาครัฐ

โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนได้กำหนดให้เกิดความร่วมมือหลายฝ่าย ทั้งองค์กรชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานท้องถิ่น ตั้งแต่การพัฒนาโครงการ และการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นให้เครือข่ายสวัสดิการชุมชนทุกระดับในพื้นที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงาน และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคประชาสังคม การดำเนินงานให้ความสำคัญกับการพัฒนาความเข้มแข็งที่ยั่งยืนของกองทุนสวัสดิการชุมชน และการยกระดับและต่อยอดจากงานสวัสดิการชุมชนที่ขบวนการองค์กรชุมชนดำเนินการอยู่บูรณาการกับงานพัฒนาด้านอื่นๆ

คู่มือการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงานร่วมกันของหลายฝ่าย เพื่อให้เกิดการทำงานที่เกิดความยืดหยุ่น เนื้อหาของคู่มือจึงไม่ได้กำหนดรายละเอียดไว้ทุกประเด็น ดังนั้นในการดำเนินงานจะต้องมีการปรึกษาหารือและเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาข้อสรุปและแนวทางการดำเนินการร่วมกันที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ : สาระสำคัญของเกี่ยวกับ “สวัสดิการชุมชน”

- > ความเป็นมา ๑
- > หลักคิด ๓
- > รูปแบบ กิจกรรมสวัสดิการชุมชน ๗
- > สวัสดิการชุมชน “เราดูแลกันครบวงจรชีวิต” ๑๑
- > ดอกผลจากสวัสดิการชุมชน ๑๕

ส่วนที่ ๒ : ความเข้าใจเกี่ยวกับ “โครงการสนับสนุน การจัดสวัสดิการชุมชน”

- > หลักการและเหตุผล ๑๙
- > วัตถุประสงค์ ๒๑
- > เป้าหมาย ๒๒
- > กลไกการดำเนินงาน ๒๓
- > แนวทางสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน ๒๗
- > ขยายความ : หลักเกณฑ์การสนับสนุนโครงการฯ ๓๓

ส่วนที่ ๓ : บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนิน โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน

- > ชุมชนท้องถิ่น ๔๓
- > คณะกรรมการสนับสนุนกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับตำบล/
ท้องถิ่น ๔๔
- > เครือข่ายสวัสดิการชุมชนระดับจังหวัด ๔๔
- > องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด/
องค์การบริหารส่วนตำบล/ เทศบาล) ๔๕
- > คณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนจังหวัด/
กรุงเทพมหานคร ๔๖
- > สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ๔๗
- > กระทรวงมหาดไทย ๔๘
- > กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๔๙
- > คณะกรรมการส่งเสริมพัฒนาการจัดสวัสดิการชุมชน ๔๙

ภาคผนวก :

- แบบฟอร์มต่างๆ ๕๑
- ติดต่อประสานงาน ๖๑
- ตัวอย่างพื้นที่รูปธรรมความสำเร็จสวัสดิการชุมชน ๖๓

“

การจัดกิจกรรมสวัสดิการชุมชนนั้น สิ่งสำคัญคือ ชุมชนต้องคำนึงถึงความสามารถของชุมชนเอง ต้องเข้าใจว่าการจัดสวัสดิการชุมชนนั้นไม่ใช่ระบบการประกัน แต่การจัดสวัสดิการชุมชนเป็นกระบวนการของชุมชนที่สร้างหลักประกันความมั่นคงของคนในชุมชนท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นการจัดการตนเอง การให้ความช่วยเหลือกันและกันฉันทัญญามิตร ให้ความรักความเอื้ออาทรต่อกัน ให้การดูแลเอาใจใส่กันและกัน ทำให้การจัดสวัสดิการชุมชนมิใช่เพียงแค่การช่วยเหลือทางการเงินเท่านั้น แต่สวัสดิการเป็นทั้งกำลังใจ กำลังทรัพย์ และความรู้ เป็นกระบวนการของการให้อย่างมีคุณค่า รับอย่างมีศักดิ์ศรี มีส่วนร่วม เป็นธรรมและเท่าเทียม

ดังนั้นการจัดการสวัสดิการชุมชนจึงมีความลึกซึ้ง ค่อยเป็นค่อยไป เปรียบเสมือนต้นไม้ที่ค่อยๆ เติบโต หยั่งรากลงดินอย่างแข็งแรง มั่นคง กองทุนสวัสดิการชุมชนหลายกลุ่มที่ประสบความสำเร็จก็เรียนรู้ และใช้เวลาในการพัฒนามายาวนาน

ด้วยเหตุนี้เอง การสนับสนุนจากภาครัฐจึงไม่ใช่มุ่งหมายจะจ่ายเงินเพื่อจูงใจที่จะให้เกิดการจัดตั้งสวัสดิการชุมชนโดยไม่มีความพร้อมแต่อย่างใด หากแต่การสนับสนุนนั้นๆ มุ่งหมายเพื่อสนับสนุนกระบวนการที่ชุมชนได้ริเริ่มลงมือทำมาแล้ว เป็นการหนุนเสริมเติมเต็มกำลังใจสำหรับชุมชนผู้ริเริ่มก่อการดีทุกแห่งให้มีคุณภาพเกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนและเพื่อขยายผลให้สวัสดิการชุมชนนั้นเป็นหลักในการจัดสวัสดิการชุมชนท้องถิ่น

”

๑

สาระสำคัญเกี่ยวกับ “สวัสดิการชุมชน”

๑.๑.ความเป็นมา

สังคมไทยมีวัฒนธรรมการอยู่แบบช่วยเหลือเกื้อกูล มีชุมชนเป็นศูนย์กลางมีศาสนาและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นที่พึ่งพาในการแก้ปัญหา เป็นระบบสวัสดิการชุมชนแบบธรรมชาติ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเกื้อกูล เคารพซึ่งกันและกัน ระหว่างคนกับคน และคนกับธรรมชาติ เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไป บทบาทของชุมชนในการดูแลกันและกันก็ลดลง

แต่หลายปีที่ผ่านมาองค์กรชุมชนได้ตระหนักถึงความมั่นคงในชีวิตจึงได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนและพัฒนาให้สอดคล้องกับวิถีชุมชนที่หลากหลาย เน้นให้ชุมชนหันมาฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีและความสัมพันธ์ ในรูปแบบของสวัสดิการแบบครบวงจร เป็นสวัสดิการแบบพึ่งตนเองที่ชุมชนร่วมกันคิด ร่วมกันสร้างระบบ ร่วมบริหารจัดการและร่วมรับผลประโยชน์ เพื่อให้เป็นกองทุนที่ทุกคนเป็นเจ้าของร่วมกัน มีการสมทบงบประมาณจาก ๓ ฝ่าย คือ ชุมชน องค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น และรัฐบาล เป็นระบบสวัสดิการของชุมชนเพื่อชุมชน มากกว่า ๑,๐๐๐ องค์กร รวมถึงการผลักดันนโยบายและกฎหมายเกี่ยวกับสวัสดิการชุมชน โดยมีสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับเครือข่ายองค์กรชุมชนให้การสนับสนุน

เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๒ ขบวนการองค์กรชุมชนได้เสนอรัฐบาลให้สนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน รัฐบาลจึงได้มอบให้คณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแห่งชาติ ซึ่งมีคุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีเป็นประธานและคณะอนุกรรมการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน โดยมีนายสมพร ใช้บางยาง รองปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน และผู้นำชุมชนด้านสวัสดิการชุมชนได้พัฒนาโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน เพื่อส่งเสริมความมั่นคงของชุมชนโดยการพัฒนาความเข้มแข็งสวัสดิการชุมชนที่จัดตั้งแล้ว และส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนในพื้นที่ใหม่ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ เป็นการสร้างเครือข่าย “สวัสดิการชุมชน” สร้างทุนทางปัญญาของชุมชนและสังคม และรัฐบาลได้จัดงบประมาณสนับสนุนโครงการจำนวน ๗๒๗.๓ ล้านบาท

๑.๒ หลักคิด

“สวัสดิการชุมชน” คืออะไร

ที่ผ่านมา ชุมชนได้มีการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “สวัสดิการชุมชน” ซึ่งความเข้าใจของชุมชน มองว่า

ระบบสวัสดิการชุมชน มีความแตกต่างจากระบบการขยายประกันโดยทั่วไป...เพราะใช้กระบวนการชุมชนเป็นตัวในการดูแลกันและกัน มีความรักเอื้ออาทรกันและกัน เป็นเรื่องของคุณค่ามากกว่าเงินทอง

รวมถึงเรื่องของส่วนรวมที่ต้องช่วยกันดูแล สะพานขาด ถนนชำรุด ข้าวของเครื่องใช้ที่ชุมชนจำเป็นต้องใช้ร่วมกัน เพราะจะรอความช่วยเหลืออย่างเดียวไม่ได้ ชุมชนต้องหาแนวทางในการช่วยเหลือกันเองเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน

สวัสดิการชุมชน เป็นการริเริ่มสร้างสรรค์ของชุมชนท้องถิ่นที่ร่วมกันสร้างระบบหลักประกันความมั่นคงของชีวิตเพื่อความอยู่ดีมีสุขของคนในชุมชนท้องถิ่น และสังคม มุ่งฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นให้มีการอยู่ร่วมกันด้วยความเอื้ออาทร พึ่งพาอาศัย และช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติและคนกับวัฒนธรรม ตามหลักศาสนาและภูมิปัญญาของท้องถิ่นตั้งแต่เกิดจนตาย

สวัสดิการชุมชนเป็นระบบการช่วยเหลือเกื้อกูลที่เริ่มจากการพึ่งตนเองก่อน เป็นการช่วยเหลือที่มากกว่าเงินหรือวัตถุ แต่เน้นความสัมพันธ์ที่ดี การมีน้ำใจ การไว้วางใจซึ่งกันและกัน การมีกองทุนสวัสดิการชุมชนเป็นการสร้างการออมเพื่อการให้ เป็นกองทุนมากกว่ากองทุน ทุกคนต่างเป็นผู้ให้และผู้รับ เป็นการ “ให้อย่างมีคุณค่า รับอย่างมีศักดิ์ศรี” การช่วยเหลือที่แผ่ไปถึงผู้ทุกข์ยากและผู้ด้อยโอกาส ในชุมชน สวัสดิการชุมชนต่างจากระบบประกันเชิงพาณิชย์ที่ให้ความสำคัญกับระบบสมาชิกและการได้รับประโยชน์ต่างเบียดเบียน

สวัสดิการชุมชน จะขับเคลื่อนได้อย่างมีพลังสามารถบรรลุเป้าหมาย มีความมั่นคงของชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน ชุมชนต้องเป็นแกนหลักสร้างการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง ผนึกพลังกับท้องถิ่น เชื่อมโยงสวัสดิการชุมชนกับการสร้างทุนใหม่ของชุมชนซึ่งเป็นทุนเศรษฐกิจและทุนสังคม การเชื่อมโยงกับการพัฒนาอื่นๆ ของชุมชนอย่างกลมกลืน สร้างกระบวนการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต และวัฒนธรรมแต่มีความซื่อสัตย์ และมีประสิทธิภาพ เป็นการสร้างระบบการเรียนรู้ตลอดเวลา

หลักการสำคัญในเรื่องการจัดสวัสดิการชุมชน มีดังนี้

ในเวทีการเรียนรู้ของเครือข่ายสวัสดิการชุมชนได้มีการสรุปบทเรียนเกี่ยวกับหลักการขยายผลเรื่องสวัสดิการชุมชนนี้ว่า

๑) ทำจากสิ่งที่เป็นจริงไม่ใช่ลอกเขามาทั้งหมด สวัสดิการชุมชนต้องสอดคล้องกับวิถีของแต่ละพื้นที่ ตั้งใจทำโดยลอกเลียนแบบกันไม่ได้ เช่น เห็นชุมชนอื่นให้สวัสดิการผู้สูงอายุเดือนละ ๓๐๐ บาท ก็ให้บ้าง อาจไปไม่รอด เพราะเงินไม่พอ ต้องดูว่าคนที่นี้คิดอย่างไร กลุ่มเรามีเงินอยู่เท่าไร ต้องกำหนดอนาคตว่าบ้านเราจะเป็นอย่างไร ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นของเราเอง

๒) เริ่มจากเล็กไปใหญ่ ทำแบบค่อยเป็นค่อยไป เหมือนต้นไม้ที่แตกทีละ ๒ ใบ ต่อไปก็เติบโตเป็นพุ่มใหญ่ หากคิดจะจัดสวัสดิการแบบรวดเร็วเกินไป โดยที่คนไม่พร้อม ไม่มีส่วนร่วม ไม่รู้สึกเป็นเจ้าของ ก็จะเหมือนการใส่ปุ๋ยมากเกินไป ต้นไม้อาจจะตายได้เพราะเกินกำลัง ไม่เกิดสวัสดิการที่เป็นของคนในชุมชน

๓) เงินเป็นเพียงเครื่องมือไม่ใช่เป้าหมาย ใช้เงินสร้างเงื่อนไข ทำให้คนอยากทำงานอยากทำดี สิ่งสำคัญคือ การให้ความคิด ทำให้คนคิดพึ่งตนเอง ทำความดี ทำงานสร้างเม็ดเงิน หากมีเงินสนับสนุน ควรให้ตามความจำเป็นและพอดี ไม่ใช่ใช้เงินเป็นเป้าหมายหรือหาเงินมาแจกจ่าย

๔) ระบบสวัสดิการที่ดีต้องช่วยเหลือแบบไม่ก่อให้เกิดการแบ่งแยกในชุมชน ควรให้ทุกคนได้รับ แต่มุ่งเน้นคนยากจนและด้อยโอกาส ทุกคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมโดยตกลงกติกาและใช้ร่วมกัน

๕) เป็นองค์กรรวมที่ทุกอย่างเชื่อมโยงเข้าหากัน กิจกรรมทุกอย่างสามารถก่อให้เกิดสวัสดิการได้ทุกอย่าง ตั้งแต่เกิดจนตายกับคนทุกเพศ ทุกวัย การสร้างสวัสดิการจะเริ่มจากเรื่องใดก็ได้ เช่น

> การเชื่อมโยงคนมาทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น ผู้สูงอายุได้ทำบุญ พบปะกันทุกวันพระ เด็กได้เรียนรู้ถ่ายทอดภูมิปัญญาจากผู้สูงอายุ และช่วยดูแลผู้สูงอายุ

> เชื่อมโยงคนกับธรรมชาติ เช่น การดูแลรักษาป่าทำให้มีแหล่งอาหาร น้ำ ฯลฯ

๖) ต้องเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับคนในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับเสมอ ไม่ใช่ฝ่ายหนึ่งหามาให้ อีกฝ่ายหนึ่งรอรับ จึงเป็นความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกัน และมีศักดิ์ศรี มีการจัดเงื่อนไขที่ทุกคนมีส่วนร่วมจ่ายสมทบ กันเงิน บางส่วนเติมเข้ากองทุน หน้าดอกผลกองทุนบางส่วนขยายกิจกรรมต่อ จึงทำให้ทุกคนในกลุ่ม/ชุมชนสามารถเป็นเจ้าของทุนและได้รับสวัสดิการไปในเวลาเดียวกัน

๗) ต้องทำด้วยความรักและความอดทน โดยจะต้องมีความศรัทธาเชื่อมั่นว่าชาวบ้าน สามารถสร้างสวัสดิการของตนเองได้ รักที่จะทำงานเพื่อชุมชนเพื่อส่วนรวม อดทนต่อความคิดความเห็นที่ไม่ตรงกัน ยอมรับการคิดค้น ตำนานโดยถือว่าเป็นบทเรียนที่จะก่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนา

๑.๓ รูปแบบ กิจกรรมสวัสดิการชุมชน

สวัสดิการชุมชนนั้นมาจากฐานคิดเดียวกัน คือ ฐานคิดที่ต้องการที่จะสร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงร่วมกันของคนในชุมชน สร้างกระบวนการในการจัดการตนเอง อยู่ร่วมกันอย่างพึ่งพิง พึ่งพา อันเป็นทุนทางสังคมของชุมชนที่มีอยู่เดิม เป็นเครือข่ายความสัมพันธ์ที่โยงใยวิถีชีวิตผู้คนเข้ากับธรรมชาติ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นกระบวนการที่ไม่ได้มองเรื่องเงินเพียงอย่างเดียว แต่หมายถึงการดูแล เอื้อเฟื้อต่อกันผ่านรูปแบบที่หลากหลาย สวัสดิการชุมชนมีฐานมาจากกิจกรรมพัฒนาต่างๆ ดังนี้

๑. จากฐานองค์กรการเงินชุมชนและการบูรณาการกองทุน

จากกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ที่ได้จัดตั้งขึ้นโดยมีเป้าหมายเพื่อจัดสวัสดิการ โดยเฉพาะ ได้มีการนำผลกำไรขององค์กรการเงินมาจัดสวัสดิการ สร้างวินัยในการออมของสมาชิกเพื่อให้ได้สวัสดิการจนเกิดการขยายเชื่อมโยงบูรณาการกองทุนภายในชุมชน เพื่อนำดอกผลมาเป็นกองทุนสวัสดิการ กรณีตัวอย่างรูปธรรมที่กลุ่มออมทรัพย์เป็นฐานในการจัดสวัสดิการมีค่อนข้างหลากหลาย

เช่น เครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์ จังหวัดสงขลา (คลองเปี้ยะ นาหว่า น้ำขาว คูเต่า ฯลฯ) เครือข่ายสัจจะสะสมทรัพย์ จังหวัดตราด เครือข่ายสัจจะสะสมทรัพย์ จังหวัดจันทบุรี ศูนย์รวมน้ำใจธนาคารหมู่บ้าน จังหวัดพะเยา กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านขาม จังหวัดชัยภูมิ ฯลฯ

๒. รูปแบบ “ออมวันละบาท” และกองทุนสัจจะวันละบาท

เป็นรูปแบบการจัดสวัสดิการที่ใช้แนวคิดสัจจะวันละบาท ทำสวัสดิการในชุมชน

เช่น กองทุนสวัสดิการชุมชนวันละบาท ตำบลศรีสุทโธ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

๓. กองทุนสวัสดิการจากฐานศาสนา

เป็นรูปแบบการจัดสวัสดิการที่ใช้หลักคำสอนทางศาสนาและผู้นำศาสนา ทั้งพุทธ คริสต์ อิสลาม เป็นฐานด้านการจัดสวัสดิการทั้งทางกายและจิตวิญญาณ เช่น การใช้หลักฆาตให้การดูแลคน ๘ ประเภทตามหลักศาสนาอิสลาม ทำให้คนในชุมชนทุกระดับได้ช่วยเหลือแบ่งปันเกื้อกูลกันด้วยระบบการจัดเก็บซากาตที่นับว่าเป็นการจัดการเงินที่ก่อให้เกิดสมดุลขึ้นในชุมชน

เช่น ธนาคารชุมชนตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดสตูล เป็นต้น

๔. กองทุนสวัสดิการจากฐานกองทุนผู้สูงอายุ

เป็นรูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนที่มีครอบครัว ชุมชนเป็นผู้จัดการในการจัดบริการสังคมให้กับผู้สูงอายุ สร้างเครือข่ายของผู้สูงอายุ โดยใช้เงินกองทุนเป็นเครื่องมือ มีเป้าหมายให้ผู้สูงอายุเป็นผู้คิด ผู้จัดการและรับประโยชน์ โดยมีบริการสำคัญๆ เช่น ศูนย์บริการผู้สูงอายุในชุมชน การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ การรวมกลุ่มสร้างงานของผู้สูงอายุ เป็นต้น โดยมีตัวอย่างกองทุนสวัสดิการชุมชน

เช่น กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ จังหวัดกระบี่ กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ จังหวัดอ่างทอง กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุดอกแก้ว จังหวัดสระแก้ว โครงการสวัสดิการผู้สูงอายุ จังหวัดลำปาง เป็นต้น

๕. กองทุนสวัสดิการจากฐานการช่วยเหลือคนจนและผู้ด้อยโอกาส

เป็นรูปแบบการจัดสวัสดิการที่ริเริ่มจากการแก้ไขปัญหาความยากจนที่ต่อมาได้ขยับสู่การจัดสวัสดิการเพื่อดูแลกัน

เช่น กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

๖. กองทุนสวัสดิการจากฐานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

เป็นรูปแบบการจัดสวัสดิการที่ชุมชนเป็นผู้จัดการป่า ชายฝั่ง แหล่งน้ำ ป่าชุมชน ทรัพยากรให้อุดมสมบูรณ์ ทำให้มีความมั่นคงด้านอาหาร ใช้ป่าเป็นเครื่องมือในการจัดสวัสดิการชุมชน ทำให้เกิดการรวมคน เกิดการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน

เช่น พื้นที่ทุ่งยาว จ.ลำพูน ป่าชุมชนบ้านโคกพยอม อำเภอละงู จังหวัดสตูล เป็นต้น

๗. กองทุนสวัสดิการชุมชนฐานชุมชนเมือง

เป็นรูปแบบการจัดสวัสดิการที่เชื่อมโยงกับการจัดการเรื่องบ้านมั่นคง จากเรื่องบ้าน การมีที่อยู่อาศัย มีอาชีพ ก็เชื่อมร้อยดูแลกันด้วยระบบสวัสดิการชุมชน เช่น สวัสดิการชุมชนบ้านมั่นคง เทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น สวัสดิการชุมชนบ้านมั่นคงเครือข่ายคลองบางบัว บางเขน จังหวัดกรุงเทพฯ เป็นต้น

๘. ขบวนการกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัด

เป็นรูปแบบการจัดสวัสดิการที่ขยายผลครอบคลุมดูแลกันในระดับจังหวัด จากหลายตำบลจนเป็นจังหวัด ก่อให้เกิดการจัดการตนเองของชุมชนที่บูรณาการทุน บูรณาการองค์กรชุมชน

เช่น กองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสงขลา เครือข่ายองค์กรสวัสดิการชุมชน จังหวัดลำปาง เป็นต้น

สวัสดิการชุมชน : “เราดูแลกันครบวงจรชีวิต”

กองทุนสวัสดิการชุมชนส่วนใหญ่จะมีประเภทสวัสดิการพื้นฐานที่ครอบคลุมเรื่องเกิด แก่ เจ็บ ตาย คล้ายคลึงกัน แต่รายละเอียดจะมีความแตกต่างกันตามขนาดของกองทุน การสมทบของสมาชิก และระยะเวลาในการจัดตั้งกองทุน/การเป็นสมาชิก นอกจากรายการสวัสดิการที่คล้ายคลึงกันแล้ว กลุ่มที่มีการจัดสวัสดิการมานานกว่า หรือมีฐานทุนที่แตกต่างกันจะมีประเภทสวัสดิการที่เพิ่มขึ้นจากสวัสดิการพื้นฐาน ได้แก่

การเกิด จัดสวัสดิการรับขวัญเด็กเกิดใหม่ ตั้งแต่ ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท บางที่ระบุว่าให้เป็นทุนการศึกษา และให้พ่อแม่อดทนต่อเรื่องส่วนแม่ที่คลอดบุตรจะได้รับสวัสดิการ กรณีนอนโรงพยาบาลคืนละ ๑๐๐-๕๐๐ บาท บางกลุ่มให้เป็น “ต่อครั้ง”

การป่วย เป็นสวัสดิการเยี่ยมไข้ กรณีนอนโรงพยาบาล ครั้งละ ๓๐๐-๕๐๐ บาท กำหนดเพดานปีละไม่เกิน ๒ ครั้งหรือบางกลุ่มกำหนดเป็น “ต่อคืน” คืนละ ๑๐๐-๓๐๐ บาท เพดานต่อปีไม่เกินปีละ ๑๐-๒๐ คืน

ผู้สูงอายุ กองทุนสวัสดิการส่วนใหญ่ได้วางเรื่องเบี้ยยังชีพ หรือบำนาญผู้สูงอายุไว้ แต่สัมพันธ์กับระยะเวลาการเป็นสมาชิก เช่น เป็นสมาชิกครบ ๑๕ ปี อายุ ๖๐ ปี จะได้บำนาญเดือนละ ๓๐๐ บาท แต่ส่วนใหญ่ยังไม่มีจ่าย เพราะระยะเวลาจัดตั้งกลุ่มยังไม่ถึง ๑๕ ปี บางแห่งได้สนับสนุนการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ โดยไม่ได้แยกจ่ายรายคน บางแห่งเริ่มมีจ่ายเบี้ยยังชีพร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล หรือจ่ายให้เฉพาะผู้สูงอายุที่ยากจน หรือนำเงินกองทุนมาออมสวัสดิการให้ผู้สูงอายุที่ยากจน เพื่อจะได้รับสวัสดิการต่างๆ เหมือนสมาชิก

เสียชีวิต ส่วนใหญ่กองทุนจะเป็นเจ้าภาพงานศพ ไปร่วมงาน จัดพวงหรีด จ่ายค่าทำศพตามระยะเวลาที่เป็นสมาชิก เช่น เป็นสมาชิกครบ ๑๘๐ วัน จ่าย ๒,๕๐๐ บาท เมื่อครบ ๑ ปี จ่าย ๕,๐๐๐ บาท บางกลุ่มนอกจากเงินที่ได้จากกองทุนแล้วมีการเก็บจากสมาชิกมาสมทบเพิ่ม เช่น เก็บศพละ ๒๐-๕๐ บาทต่อราย

นอกจากนั้นเป็นสวัสดิการที่กลุ่มต่างๆ จัดเพิ่มขึ้นตามกำลังเงินทุนและความต้องการของกลุ่ม ได้แก่

การศึกษา มีทั้งที่จัดเป็นทุนการศึกษาต่อปี ตั้งแต่ ๕๐๐-๓,๐๐๐ บาท ซึ่งบางกลุ่มให้ทั่วไป กลุ่มจะให้เฉพาะเด็กเรียนดีแต่ยากจน สนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน ซื้อคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่างๆ ให้โรงเรียน การให้ยืมเพื่อการศึกษาในช่วงเปิดเทอมโดยไม่มีดอกเบี้ย

สวัสดิการเงินกู้ กองทุนที่มีฐานการออมทรัพย์ จะมีการบริการเงินกู้ตามปกติทั่วไป เมื่อได้กำไรแล้วก็ตัดกำไรส่วนใหญ่เป็นกองทุนสวัสดิการ จะใช้เงินกองทุนสวัสดิการจ่ายสวัสดิการแบบจ่ายขาดเพียงบางส่วน แต่จะนำเงินกองทุนสวัสดิการมาให้สมาชิกกู้ แล้วนำดอกผลกำไรมาจัดสวัสดิการต่อ บางแห่งนำเงินกองทุนสวัสดิการให้คนยากจนยืม เพื่อประกอบอาชีพโดยไม่มีดอกเบี้ย หรือให้สมาชิกกู้ดอกเบี่ยต่ำ

สวัสดิการคนทำงาน จัดเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับ
แกนนำที่ประชุมภายนอก หรือทำงานด้านต่างๆ ของ
กลุ่ม ครั้งละ ๑๐๐-๒๐๐ บาท

สวัสดิการผู้ด้อยโอกาส/คนยากลำบาก ส่วน
ใหญ่ใช้วิธีนำเงินกองทุนสวัสดิการที่มีอยู่มาจ่ายออก
เพื่อสวัสดิการแทนผู้ด้อยโอกาส (ผู้สูงอายุที่ยากจน คน
พิการ ผู้ติดเชื้อ) แล้วให้ผู้ด้อยโอกาสนั้นสามารถได้รับ
สวัสดิการ เช่นเดียวกับคนอื่น ๆ บางแห่งจัดเป็นเบี้ย
ยังชีพให้ผู้ยากลำบากสุด ๆ ๒-๓ ราย เดือนละ ๒๐๐-
๓๐๐ บาท

สวัสดิการสาธารณประโยชน์ ที่มีการสนับสนุน
กิจกรรมสาธารณประโยชน์ในพื้นที่ เช่น กิจกรรมการ
พัฒนาหมู่บ้าน การซ่อมแซมอาคารสาธารณะ ถนน
การแข่งขันกีฬา ฯลฯ

สวัสดิการด้านอื่นๆ ได้แก่ กรณีเกิดภัยพิบัติ
ไฟไหม้ น้ำท่วม การให้เป็นสิ่งของ ข้าวสาร น้ำดื่ม
การบริจาคให้พื้นที่ประสบภัย

“กองทุนสวัสดิการชุมชนจะจัดกิจกรรมใดจะต้องคำนึงถึงความสามารถชุมชน
และการสมทบจากสมาชิกเป็นหลัก และต้องดูความเป็นไปได้ที่ต่อเนื่องและยั่งยืน
ไม่ใช่หวังพึ่งเงินจากภายนอก”

ดอกผลจากสวัสดิการชุมชน

จากกิจกรรมต่างๆ ของการจัดสวัสดิการชุมชน ดอกผลที่ได้นั้นมากกว่าเรื่องเงินทอง เพราะชุมชนไม่ได้ช่วยกันเพียงการหยิบยื่นเงินให้ หากแต่เป็นการมอบความรัก ส่งต่อความปรารถนาดีต่อกันที่ไม่ได้จบลงเพียงชั่วครั้งชั่วคราว ดอกผลที่ได้จากกิจกรรมการจัดสวัสดิการชุมชนจึงมีคุณค่าและความหมายสำหรับคนในชุมชน ดังนี้

สวัสดิการชุมชนทำให้เกิดความรัก การช่วยเหลือเกื้อกูลกันภายในชุมชน เป็นการแสดงน้ำใจ แม้จำนวนเงินจะน้อยแต่การที่ตัวแทนกลับไปเยี่ยมไข้ หรือเป็นเจ้าภาพงานศพ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ มีคุณค่าทางจิตใจ

เกิดการฟื้นฟูระบบคุณค่า/ทุนทางสังคมที่มีอยู่เดิมในชุมชน มาประยุกต์ใช้จัดปรับให้สอดคล้องกับวิถีปัจจุบัน เช่น กองทุนสวัสดิการที่ตั้งอยู่ที่วัด ทำให้คนมาวัดเป็นประจำ การเป็นระบบการเอาแรงช่วยเหลือกัน ผู้สูงอายุได้มีกิจกรรมร่วมกัน เกิดความสัมพันธ์การถ่ายทอดภูมิปัญญาระหว่างผู้สูงอายุกับลูกหลาน ฯลฯ

เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างชุมชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้เกิดความสัมพันธ์ขึ้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นประโยชน์ของงานที่ริเริ่มโดยชุมชนเข้ามาร่วมทำ ร่วมสนับสนุน ขยายสู่การพัฒนาด้านอื่นๆ มีการปรับระเบียบกติกาสอดคล้องกับการสนับสนุนชุมชน

เกิดการขยายการเรียนรู้การจัดสวัสดิการ จากพื้นที่ต้นแบบสู่พื้นที่อื่นๆ ทำให้คนตื่นตัวในการที่จะร่วมกันจัดสวัสดิการชุมชนท้องถิ่น เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแนวราบ แกนหน้าที่มีประสบการณ์ไปหนุนช่วยพื้นที่ใหม่ เครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยขยายสร้างความเข้าใจเรื่องสวัสดิการระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหันมาสนใจในการจัดสวัสดิการโดยชุมชนท้องถิ่นมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการสวัสดิการสังคม ซึ่งมีเรื่องสวัสดิการชุมชนท้องถิ่นเป็นเรื่องสำคัญที่จะสนับสนุนให้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง พัฒนาสังคมและความมั่นคงจังหวัด หลายพื้นที่ไปร่วมปฏิบัติการขยายสวัสดิการชุมชน สถาบันวิชาการไปศึกษาพื้นที่กรณีตัวอย่าง สนับสนุนการจัดการความรู้เรื่องสวัสดิการชุมชน รวมทั้งศึกษาภาพรวมประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการชุมชน เช่น ความเป็นไปได้ทางการเงิน ฯลฯ

๒

ความเข้าใจเกี่ยวกับ
“โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน”

โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน

หลักการและเหตุผล

ระบบสวัสดิการของสังคมไทยในอดีตที่มีลักษณะเป็นชุมชนสวัสดิการ บ้าน และวัดมีบทบาทสำคัญในการดูแลเรื่องจัดสวัสดิการครอบคลุมปัจจัยสี่ของชุมชน ต่อมารัฐบาลกลางมีบทบาทในการจัดสวัสดิการ ซึ่งช่วงแรกเป็นการจัดให้เฉพาะผู้ที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ตามระเบียบหลักเกณฑ์ของหน่วยงาน โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นผู้พิจารณาจัดสวัสดิการโดยรัฐที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่กว้างขึ้น เช่น พ.ร.บ. การประกันสังคม ทำให้แรงงานในระบบสามารถได้รับสวัสดิการอย่างทั่วถึงในช่วงที่เศรษฐกิจเติบโตภาคเอกชนได้มีบทบาทในการจัดสวัสดิการด้านต่าง ๆ มากขึ้นโดยมีระบบการประกันรูปแบบต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ซึ่งผู้ที่สามารถเข้าถึงก็เป็นกลุ่มผู้มีรายได้ปานกลาง - รายได้สูง แต่คนที่เป็นแรงงานนอกระบบ เกษตรกร คนยากจน ไม่สามารถเข้าสู่ระบบที่มีอยู่ได้ จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี.๒๕๕๑ ระบุว่าจากประชากรวัยแรงงาน ๕๒.๔๐ ล้านคน เป็นผู้มีงานทำ ๓๗.๘๐ ล้านคน แยกเป็นแรงงานในระบบ ๑๓.๗๐ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓๐ แรงงานนอกระบบ ๒๑.๑๐ ล้านคน หรือร้อยละ ๖๓.๗๐ ซึ่งถ้าเทียบจากจำนวนแล้ว ประชากรกลุ่มนี้จะมีประมาณ ๓๘.๗๐ ล้านคน ที่ไม่ได้อยู่ในระบบสวัสดิการจากระบบประกันสังคมและภาครัฐ แม้จะได้รับสวัสดิการพื้นฐานจากรัฐบางส่วนแต่ก็ถือว่าเป็นกลุ่มที่ขาดหลักประกันความมั่นคงในชีวิต

จนกระทั่งเมื่อประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจเมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๐ ถึงผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างกว้างขวาง ประชาชนชาวบ้าน แกนนำชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ทบทวนสรุปบทเรียนเกี่ยวกับระบบการคุ้มครองทางสังคม (Social Safety Net) ที่มีอยู่ในสังคมไทยก็พบว่า ความเป็นเครือญาติทุนทางสังคมในด้านต่าง ๆ ในชุมชนสามารถช่วยรองรับการแก้ปัญหาจากภายนอกได้เป็นอย่างดี ทำให้มีการรวมตัวกันฟื้นฟูระบบคุณค่าทุนทางสังคมที่มีอยู่มาช่วยเหลือเกื้อกูลกันในลักษณะของการจัดสวัสดิการชุมชนจากฐานทุนด้านต่าง ๆ

ที่มีอยู่ของชุมชน เช่น การจัดสวัสดิการจากฐานกลุ่มออมทรัพย์ องค์กรการเงิน วิสาหกิจชุมชน กิจกรรมทางศาสนา การจัดการทรัพยากร ฯลฯ เมื่อได้มีการสัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในช่วงปี ๒๕๔๗ ทำให้เกิดแนวทางการจัดสวัสดิการชุมชนที่มีการคิดค้นร่วมกันมากขึ้น นำไปสู่การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับ ตำบลที่เน้นให้มีการสมทบงบประมาณจากสามฝ่าย คือ ทุนที่มาจากการออมของ สมาชิกในชุมชน ทั้งในรูปแบบออมทรัพย์เดิม หรือล้งจะลดรายจ่ายวันละบาท การสมทบจากรัฐโดยผ่านช่องทางสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และการสมทบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้เกิดกองทุนสวัสดิการชุมชนขึ้นอย่างกว้างขวางขึ้น

ในปี ๒๕๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม) ได้จัดตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนท้องถิ่นระดับชาติ คณะอนุกรรมการสวัสดิการชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัดทุกจังหวัด และรัฐบาลจัดงบประมาณสนับสนุนการขับเคลื่อนขยายการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล และสมทบงบประมาณในการจัดสวัสดิการชุมชน ตามแผนปฏิบัติงานพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมไทยเพื่อชีวิตมั่นคง ตามแผนยุทธศาสตร์ ๕ ปี สร้างสวัสดิการสังคมไทย ฉบับที่ ๑ พ.ศ.๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ ทำให้เกิดกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลขึ้น ๓,๑๓๘ ตำบล จากข้อมูลกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลที่ได้รับงบประมาณสมทบแล้ว ๒,๙๑๗ แห่ง มีสมาชิก ๘๙๕,๕๙๗ ราย เงินกองทุนรวม ๔๕๐.๘๗ ล้านบาท การดำเนินการของกองทุนมีการจัดสวัสดิการสำหรับสมาชิกและผู้ยากลำบากในชุมชน ครอบคลุมตั้งแต่การเกิด แก่ เจ็บ ตาย เช่น รับขวัญเด็กเกิดใหม่ ทุนการศึกษา ค่าใช้จ่ายยามเจ็บป่วย พัฒนาอาชีพ บำนาญ ฅาปนกิจ และสวัสดิการด้านต่างๆ ทั้งนี้เป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันและความพร้อมของแต่ละกองทุน คุณค่าสำคัญที่ได้จากการจัดสวัสดิการโดยชุมชนคือการทำให้เกิดความรัก ความสามัคคีกัน การช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชน พื้นฟูระบบคุณค่าเดิมของสังคมไทย การทำงานร่วมกันของชุมชนท้องถิ่น เกิดเป็นเครือข่ายสวัสดิการชุมชนในระดับจังหวัด และระดับชาติที่มีบทบาทสำคัญในการขยายการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนในพื้นที่ใหม่และการพัฒนาคุณภาพกองทุนสวัสดิการชุมชนในพื้นที่เดิม

ขบวนองค์กรชุมชนได้เสนอการจัดสวัสดิการชุมชนต่อนายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๒ ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญและยืนยันนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน โดยจะพิจารณางบประมาณสนับสนุนในปี ๒๕๕๓ ในหลักการสัมทบท ๑:๑:๑ (ชุมชน : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : รัฐบาล) และได้มีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน ภายใต้คณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแห่งชาติขึ้นมาเพื่อจัดทำข้อเสนอต่อรัฐบาลในการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนต่อไป

หลักการสำคัญของสวัสดิการชุมชน

สวัสดิการชุมชน คือ การสร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงของคนในชุมชน ซึ่งหมายรวมถึงทุกอย่างที่จะทำให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งในรูปของสิ่งของ เงินทุน น้ำใจ การช่วยเหลือเกื้อกูล เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตตั้งแต่ เกิด แก่ เจ็บ ตาย

หัวใจของการจัดสวัสดิการชุมชน คือ การพึ่งตนเองและการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน **“ให้อย่างมีคุณค่า รับอย่างมีศักดิ์ศรี”** การจัดสวัสดิการชุมชนตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเคารพและอยู่ร่วมกันของคนกับคน และคนกับธรรมชาติ อย่งเห็นคุณค่าอยู่บนพื้นฐานของศาสนา ภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมในทุกระดับ

ผลของการจัดสวัสดิการชุมชน คือ การเกิดความสัมพันธ์ที่ดีของคนในชุมชน การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ความรู้สึกมั่นคง ภาคภูมิใจ อยู่อย่างมีศักดิ์ศรี และมีความสุขทั้งทางกาย และทางจิตใจ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อยกระดับให้ “สวัสดิการชุมชน” ได้รับการประกาศเป็นวาระแห่งชาติ ในการสร้างหลักประกันความมั่นคงของชุมชนฐานราก พื้นฟูทุนทางสังคม ความเข้มแข็งชุมชนในการจัดการดูแล ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ทุกพื้นที่สามารถจัดตั้งและพัฒนาคุณภาพสวัสดิการชุมชนอย่างทั่วถึงตามนโยบายรัฐบาล

๒. เพื่อสนับสนุนให้เกิดการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน ขึ้นมาดูแลช่วยเหลือ
เกื้อกูลซึ่งกันและกันภายในชุมชน และเป็นฐานรากของการสร้างหลักประกันความ
มั่นคงของคนในชุมชนบนพื้นฐานการให้อย่างมีคุณค่าและการรับอย่างมีศักดิ์ศรี

๓. เพื่อสนับสนุนการพัฒนาความเข้มแข็งและสมทบงบประมาณกองทุนสวัสดิการ
ชุมชนที่มีการจัดตั้งขึ้นให้ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการขยายฐานสมาชิกให้
ครอบคลุมพื้นที่ตำบลมากยิ่งขึ้น และพัฒนาสวัสดิการชุมชนให้มีความหลากหลายขึ้น

๔. เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงบูรณาการชุมชน ท้องถิ่น และภาครัฐในการจัด
ระบบสวัสดิการชุมชน

หลักการสำคัญในการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน

๑. มุ่งเน้นการดำเนินงานเพื่อให้เกิดคุณภาพที่นำไปสู่ความเข้มแข็งที่ยั่งยืนของ
กองทุนสวัสดิการชุมชนเป็นหลัก โดยคำนึงถึงการจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเชิง
ปริมาณด้วย

๒. เครือข่ายสวัสดิการชุมชนทุกระดับในพื้นที่เป็นแกนหลักในการขับเคลื่อน
งานสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
และภาคประชาสังคม

๓. ดำเนินการยกระดับและต่อยอดจากงานสวัสดิการชุมชนที่ขบวนการองค์กร
ชุมชนดำเนินการอยู่ และบูรณาการกับงานพัฒนาด้านอื่นๆ โดยเฉพาะการเชื่อมโยง
กับการพัฒนาองค์กรการเงินชุมชน

๔. ในกระบวนการทำงานต้องสร้างการเรียนรู้และการจัดการความรู้เพื่อการ
พัฒนาสวัสดิการชุมชนทั้งในการปฏิบัติและวิชาการ

เป้าหมายดำเนินการ

๑. สนับสนุนการพัฒนาความเข้มแข็งของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลที่มีการ
จัดตั้งแล้วให้มีคุณภาพในการบริหารจัดการสามารถดูแลสมาชิกและผู้ด้อยโอกาส
ได้กว้างขวางทั่วถึง

๒. สนับสนุนให้เกิดขยายผลการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนใหม่ให้ครอบคลุมพื้นที่ตำบล เมืองทั่วประเทศ

๓. การจัดตั้งและพัฒนากลไกการขับเคลื่อนและกลไกการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน ทั้งในระดับชาติและระดับจังหวัด ของชุมชนและองค์กรต่างๆ ที่จัดอยู่ให้เกิดการบูรณาการและการบริหารจัดการที่ดีเอื้อต่อการจัดสวัสดิการโดยชุมชน

๔. สร้างและพัฒนาองค์ความรู้ และการจัดการความรู้เพื่อนำสู่การพัฒนา นโยบายและกฎหมายอย่างต่อเนื่อง พัฒนาการออมสู่บำนาญภาคประชาชนสร้างความมั่นคงของชีวิต

กลไกการดำเนินงาน

๑. ระดับชาติ

รัฐบาลแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมพัฒนาการจัดสวัสดิการชุมชน มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธาน ผู้แทนองค์กรสวัสดิการชุมชน หรือผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นรองประธาน ผู้แทนส่วนราชการ ประกอบด้วย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ นายกล่อมคามสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย นายกล่อมคามองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย นายกล่อมคามองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ผู้แทนองค์กรสวัสดิการชุมชน ๕ ภาคๆ ละ ๒ คน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการ การพัฒนาสังคม กฎหมาย การเงิน อื่นๆ จำนวน ๕ คน โดยมีผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ

มนุษย์ และผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นกรรมการและเลขานุการร่วม

คณะกรรมการพัฒนาการจัดสวัสดิการชุมชนมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๑.ให้ความเห็นชอบนโยบาย แผนงาน และแผนงบประมาณการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน

๒.กำกับดูแลการบริหารจัดการโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

๓.ประสานงานระดับนโยบายกับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินการตามนโยบายสวัสดิการชุมชน

๔.แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือเพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๒.ระดับจังหวัด/ กรุงเทพมหานคร

ในแต่ละจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชน โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธาน ผู้แทนองค์กรสวัสดิการชุมชนเป็นรองประธาน คณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการ ได้แก่ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ท้องถิ่นจังหวัด พัฒนาการจังหวัด ผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ผู้แทนส่วนราชการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย ผู้แทนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้แทนนายกเทศมนตรีที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัด ผู้แทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัด ผู้แทนชมรมธนาคารในจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ คน ผู้แทนองค์กรสวัสดิการชุมชน จำนวน ๑๐ - ๑๒ คน โดยมีผู้แทนองค์กรสวัสดิการชุมชน และผู้แทนพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม

คณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนกรุงเทพมหานคร มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธาน ผู้แทนองค์กรสวัสดิการชุมชน เป็นรองประธาน คณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้แทนส่วนราชการ ได้แก่ ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๒ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม ผู้แทนส่วนราชการที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย ผู้แทนชมรมธนาคารในจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ คน ผู้แทนองค์กรสวัสดิการชุมชนจำนวน ๑๐ - ๑๒ คน โดยมีผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และผู้แทนสำนักพัฒนาสังคม เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม

คณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนจังหวัดมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๑. กำหนดแนวทาง แผนงาน พร้อมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการ

๒. ประสานกับหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนอย่างบูรณาการ

๓. พิจารณาให้ความเห็นชอบคุณสมบัติ และโครงการขององค์กรสวัสดิการชุมชนที่เสนอรับการสนับสนุน

๔. จัดระบบการติดตามประเมินผลและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ที่เกี่ยวข้อง

๕. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง

๓. ระดับตำบล/ท้องถิ่น

ในตำบล/ท้องถิ่นที่มีการจัดกองทุนสวัสดิการชุมชน ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยผู้ที่สมาชิกของกองทุนสวัสดิการชุมชนแต่ละแห่ง ดำเนินการคัดสรรกันเอง ซึ่งประกอบด้วย ผู้นำชุมชนที่มีบทบาทในการจัดสวัสดิการที่มาจากกลุ่มองค์กร/ สมาชิกสวัสดิการจากหมู่บ้าน/ ชุมชนต่างๆ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสถาบันหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น วัด โรงเรียน สถานีอนามัย ฯลฯ

คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล/ ท้องถิ่น มีบทบาทหน้าที่ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน จัดระบบบริหารจัดการ จัดสวัสดิการ เชื่อมประสานการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เสนอโครงการเพื่อการสนับสนุนงบประมาณตามโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนและรายงานผลการดำเนินงานต่อสมาชิกและสาธารณะ

โครงสร้างดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน

แนวทางสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน

เพื่อให้นโยบายการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนของรัฐบาลสามารถดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกลไกดำเนินงานในแต่ละระดับ และเป็นกลยุทธการบูรณาการงานสวัสดิการชุมชนในพื้นที่ การสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ ในท้องถิ่นและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงได้มีการกำหนดแผนงานและขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

แผนงานระยะที่ ๑ สนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนทั่วประเทศ

๑.รัฐบาลประกาศนโยบายเป็นวาระแห่งชาติ “สวัสดิการชุมชน” เพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงของชุมชนฐานรากสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยรัฐบาลให้การสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนตามแนวทางสวัสดิการชุมชนโดยรัฐบาล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะให้การสนับสนุนและสมทบงบประมาณกองทุนสวัสดิการชุมชนโดยตรงให้กับชุมชน

๒.การเสริมสร้างความเข้มแข็งกองทุนสวัสดิการชุมชน

๒.๑ ในปีงบประมาณ๒๕๕๓ สนับสนุนการพัฒนาและการสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชนที่มีการจัดตั้งแล้ว จำนวน ๓,๑๐๐ ตำบล/ เมือง โดยมีหลักเกณฑ์การสนับสนุนที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพกองทุนสวัสดิการชุมชน การดูแลผู้ด้อยโอกาสในตำบล และการขยายฐานสมาชิกให้ครอบคลุมกว้างขวาง

การสนับสนุนงบประมาณกองทุนสวัสดิการชุมชนที่จัดตั้งก่อนการดำเนินโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑.เป็นกองทุนที่มีการจัดตั้งและดำเนินการสวัสดิการชุมชนไม่ต่ำกว่า๑ปีและได้รับการรับรองจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน หรือ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

๒.สมาชิกและผู้รับประโยชน์ของกองทุนสวัสดิการชุมชนมีความหลากหลายครอบคลุมกลุ่มคน รวมถึงเยาวชน คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส และสมาชิกกระจายพื้นที่ในตำบล/ท้องถิ่น และมีหมู่บ้าน/ชุมชนเข้าร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนทั้งหมดในตำบล/ท้องถิ่น

๓. มีเงินกองทุนสวัสดิการชุมชนที่มาจากสมาชิก และได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับสวัสดิการชุมชนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. มีระบบการบริหารกองทุนที่ดีมีความชัดเจน ทั้งคณะกรรมการ สมาชิก ทะเบียน/ข้อมูลสมาชิก ระเบียบหลักเกณฑ์ของกองทุน ระบบบัญชีการเงิน แผนการพัฒนาองค์กร การติดตามประเมินผล และการรายงานผลการดำเนินงานต่อสาธารณะ

๕. มีการจัดสวัสดิการชุมชนพื้นฐานไม่น้อยกว่า ๓ เรื่อง เช่น เกิด เจ็บ ตาย การศึกษา อาชีพ ที่ดูแลสมาชิกและคนในชุมชน และเชื่อมโยงสวัสดิการกับงานพัฒนาอื่นๆ ในชุมชน เช่น องค์กรการเงินชุมชน

๒.๒ สนับสนุนการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนและสมทบกองทุนตำบลใหม่ ที่ยังไม่จัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน จำนวน ๒,๐๐๐ ตำบล

การสนับสนุนงบประมาณกองทุนสวัสดิการชุมชนที่จัดตั้งใหม่ และได้รับการสมทบเงินจากรัฐครั้งแรก มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. เป็นกองทุนที่มีการจัดตั้งและดำเนินการสวัสดิการชุมชนไม่ต่ำกว่า ๑ ปี และได้รับการรับรองจากคณะกรรมการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนจังหวัด/ กรุงเทพมหานคร

๒. มีสมาชิกไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ คน ครอบคลุมกลุ่มคน รวมถึงเยาวชน ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สมาชิกกระจายพื้นที่ในตำบล และมีหมู่บ้าน/ชุมชนเข้าร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนทั้งหมดในตำบล/ท้องถิ่น

๓. มีเงินกองทุนสวัสดิการชุมชนที่มาจากสมาชิก และได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับสวัสดิการชุมชนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. มีระบบการบริหารกองทุนที่ดีมีความชัดเจน ทั้งคณะกรรมการ สมาชิก ทะเบียน/ข้อมูลสมาชิก ระเบียบหลักเกณฑ์ของกองทุน ระบบบัญชีการเงิน แผนการพัฒนาองค์กร การติดตามประเมินผล และการรายงานผลการดำเนินงานต่อสาธารณะ

๕. มีการจัดสวัสดิการชุมชนพื้นฐานไม่น้อยกว่า ๓ เรื่อง เช่น เกิด เจ็บ ตาย การศึกษา อาชีพที่ดูแลสมาชิกและคนในชุมชน และเชื่อมโยงสวัสดิการกับงานพัฒนาอื่นๆ ในชุมชน เช่น องค์การการเงินชุมชน

๓.สนับสนุนการเชื่อมโยงกลไกขับเคลื่อนงานสวัสดิการชุมชนในระดับจังหวัด และระดับชาติ

๓.๑ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งกลไกร่วมการจัดสวัสดิการชุมชนระดับจังหวัดให้ครบทุกจังหวัดทั่วประเทศ

๓.๒ หนุนเสริมกลไกการจัดสวัสดิการชุมชน ทั้งในระดับชาติและระดับจังหวัดเกิดการเชื่อมโยงบูรณาการชุมชน ท้องถิ่นและภาครัฐในการจัดระบบสวัสดิการชุมชน

๓.๓ ประสานความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสวัสดิการชุมชน และองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสวัสดิการชุมชนท้องถิ่น

งบประมาณสนับสนุนโครงการการจัดสวัสดิการชุมชน รวมทั้งสิ้น ๗๒๗.๓ ล้านบาท

๑. สนับสนุนกองทุนสวัสดิการชุมชน รวม ๖๓๘ ล้านบาท

๒. งบประมาณความเข้มแข็งและการบริหารจัดการขบวนสวัสดิการชุมชน รวม ๘๙.๓ ล้านบาท

แผนงานระยะที่ ๒ การพัฒนาระบบ “กองทุนสวัสดิการชุมชนแห่งชาติ”

๑. รัฐบาลดำเนินการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนแห่งชาติและจัดสรรงบประมาณกองทุนระดับชาติ เพื่อสนับสนุนกองทุนสวัสดิการชุมชนทั่วประเทศ อย่างต่อเนื่อง ๓ ปี ครอบคลุมทั่วประเทศทุกพื้นที่ภายใน ๑๐ ปี

๒. การทบทวน แก้ไข และปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนให้มีความชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกันเอง ระหว่างกฎหมายหลายฉบับ ให้อิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดงบประมาณสนับสนุนกองทุนสวัสดิการชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้เอื้อต่อกับจัดสวัสดิการชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓. สนับสนุนให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนพัฒนาความเข้มแข็งกองทุนสวัสดิการชุมชนยกระดับสู่สวัสดิการชุมชนแบบครบวงจร ในระยะยาว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดสวัสดิการชุมชน

๔. ส่งเสริมให้แต่ละจังหวัดมีการบูรณาการแผนงบประมาณส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนในรูปแบบการระดมทุนร่วมกับกลไกที่มีอยู่เพื่อสนับสนุนการดำเนินการจัดสวัสดิการชุมชน

การติดตามและพัฒนา

๑. ให้มีระบบการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการทุก ๓ เดือน ทั้งในระดับจังหวัดและขบวนการสวัสดิการชุมชน

๒. ระบบการติดตามผลการดำเนินงานให้มีส่วนร่วมจากเครือข่ายองค์กรชุมชนและส่วนงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานรับผิดชอบโครงการหลัก

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

หน่วยงานสนับสนุนความสำเร็จของโครงการ

๑.กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการพัฒนาชุมชน สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

> กำหนด ปรับปรุง แก้ไข ระเบียบและกฎหมาย หลักเกณฑ์หรือแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดสรรงบประมาณสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง

> สร้างความเข้าใจกับประชาชน หน่วยงาน องค์กร กลุ่มต่างๆ ภายใต้การส่งเสริมและกำกับดูแลให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเป้าหมายการดำเนินโครงการอย่างถูกต้อง

> สนับสนุนการจัดการความรู้และพัฒนา

๒.สำนักงานคณะกรรมการกระจายรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดกรอบทิศทางการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อสมทบกองทุนสวัสดิการให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดทำข้อเสนอของงบประมาณเงินอุดหนุนเป็นประจำทุกปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ชุมชนท้องถิ่น มีระบบสวัสดิการชุมชนที่ดูแลประชาชน ดูแลกันเองได้อย่างทั่วถึง ลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐบาล
๒. เกิดระบบความเอื้ออาทรของชุมชนและสังคมให้เกิดการดูแลช่วยเหลือกัน โดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อยโอกาสที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เช่น ผู้สูงอายุ เด็กถูกทอดทิ้ง และคนพิการ
๓. เกิดการขยายผลการจัดสวัสดิการในรูปแบบการเงินสู่การจัดสวัสดิการเรื่องอื่นๆ เช่น ป่าชุมชน การอนุรักษ์ลุ่มน้ำ ชายฝั่ง นามาชึ่งความมั่นคงของแหล่งอาหารและสิ่งแวดล้อมที่ดี
๔. เกิดการสร้างบทเรียน/องค์ความรู้กระตุ้นให้เกิดการลงทุนและกลไกความร่วมมือระหว่างชุมชนกับท้องถิ่น และพัฒนาเป็นนโยบายการจัดสวัสดิการชุมชนท้องถิ่นต่อไป
๕. เกิดการเชื่อมโยงกองทุนที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า
๖. เกิดการปรับระบบสวัสดิการของชาวบ้านให้ไปเชื่อมโยงกับระบบสวัสดิการอื่นๆ ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการบริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

ขยายความ :

หลักเกณฑ์การสนับสนุนงบประมาณจาก โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน

รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน มุ่งเน้นให้ภาคประชาชน เป็นผู้ริเริ่ม เป็นเจ้าของและดำเนินการด้วยตนเองจนมีคุณภาพระดับหนึ่งก่อน และได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรัฐจึงสนับสนุนด้านการสมทบกองทุน โดยมีเกณฑ์ในการสนับสนุน ดังนี้

การสนับสนุนงบประมาณกองทุนที่จัดตั้งก่อนการดำเนินโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

กองทุนที่จัดตั้งแล้ว หมายถึง กองทุนสวัสดิการชุมชนที่มีการจัดตั้งขึ้นก่อนโครงการนี้ และได้รับการสนับสนุนการจัดตั้ง/การสมทบเงินกองทุนสวัสดิการจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน หรือหน่วยงานรัฐอื่นๆ

๑.เป็นกองทุนสวัสดิการชุมชนที่ประชาชนจัดตั้งขึ้น ดำเนินการจัดสวัสดิการชุมชนในพื้นที่ระดับองค์การบริหารส่วนตำบล หรือระดับเทศบาล และในเขตของกรุงเทพมหานคร ที่มีการจัดตั้งและดำเนินการจัดสวัสดิการชุมชนมาแล้วไม่ต่ำกว่า ๑ ปี โดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด รับรองว่ามีการจัดตั้งจริง

๒. เกี่ยวกับสมาชิกและผู้รับประโยชน์กองทุนสวัสดิการชุมชน มีข้อพิจารณา ๒ ประเด็น คือ กลุ่มจะต้องเปิดกว้างในการรับสมัครที่หลากหลายนครอบคลุมทั้งเรื่องเพศ วัย ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส

และสมาชิกต้องกระจายครอบคลุมพื้นที่ไม่กระจุกในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง โดยจะต้องมีสมาชิกกระจายอยู่ในหมู่บ้าน/ ชุมชนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนทั้งหมดในตำบล/ ท้องถิ่นที่มีการจัดตั้งกองทุนนั้น

๓. กองทุนสวัสดิการชุมชนที่จัดตั้งขึ้นแล้ว จะต้องมีความมั่นคงเพื่อสวัสดิการที่มาจากการสมทบสวัสดิการของสมาชิกเป็นการเฉพาะ ซึ่งมีใช้เงินหุ้นหรือเงินฝากของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ปกติ และได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการชุมชนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งการสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดีที่สุดคือ การสมทบเงินกองทุนสวัสดิการ

๔. กองทุนสวัสดิการชุมชนจะต้องมีระบบการบริหารจัดการกองทุนที่ดีและมีธรรมาภิบาล ได้แก่ คณะกรรมการบริหารที่มาจากการคัดสรรของสมาชิก มีการกำหนดสถานะภาพการเป็นสมาชิกที่ชัดเจน มีระเบียบหลักเกณฑ์ของกองทุนที่ผ่านการเห็นชอบร่วมกันของสมาชิก มีการจัดทำระบบบัญชีการเงินที่เป็นปัจจุบัน มีการจัดทำฐานข้อมูลสมาชิกและกิจกรรมของกองทุน มีแผนหรือตัวชี้วัดการพัฒนาของกองทุนมีระบบการติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานต่อสมาชิกและผู้เกี่ยวข้อง

๕. กองทุนสวัสดิการชุมชนนั้นจะต้องมีการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกไม่น้อยกว่า ๓ ด้าน ตามความเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นและความสามารถในการสมทบของสมาชิก เช่น สวัสดิการเกี่ยวกับเด็ก สุขภาพ การศึกษา อาชีพ รวมถึงมีการเชื่อมโยงหรือมีแผนที่จะเชื่อมโยงงานสวัสดิการกับงานพัฒนาด้านอื่นๆ ของชุมชน

การสนับสนุนงบประมาณกองทุนสวัสดิการชุมชนที่จัดตั้งใหม่มีเกณฑ์ ดังนี้

กองทุนจัดตั้งใหม่ หมายถึง กองทุนสวัสดิการชุมชนที่มีการจัดตั้งขึ้นตามการส่งเสริมของโครงการนี้ หรือกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นเองก่อนหน้านี้ และยังไม่ได้รับการสนับสนุนการสมทบเงินกองทุนสวัสดิการชุมชนจากภาครัฐ

ใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน คือ ต้องมีคุณภาพทั้ง ๕ ประการเช่นเดียวกับกองทุนสวัสดิการชุมชนที่จัดตั้งแล้ว แต่มีข้อแตกต่าง ๒ ประการ คือ

๑. กองทุนนี้เป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นมาใหม่ตามการส่งเสริมของโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน หรือจัดตั้งก่อนนี้ แต่ยังไม่ได้รับเงินสมทบกองทุนสวัสดิการ

๒. มีสมาชิกเริ่มต้นไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน

กองทุนสวัสดิการชุมชนที่จัดตั้งแล้วและมีคุณภาพไม่ตรงตามหลักเกณฑ์ข้างต้น ก่อนการเล่นหรือรับการสมทบ จะต้องมีการดำเนินงานพัฒนาในด้านต่างๆ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เสียก่อน

การคำนวณงบประมาณสมทบกองทุน

โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนมุ่งเน้นส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพของกองทุนสวัสดิการชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน โดยสนับสนุนเงินสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชนเมื่อกองทุนนั้นมีคุณภาพตามที่กำหนด ซึ่งมีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

> กองทุนสวัสดิการชุมชนที่จัดตั้งแล้ว โครงการจะสมทบให้เท่ากับจำนวนเงินสมทบกองทุนสวัสดิการของสมาชิกรวมกันในรอบ ๑ ปี แต่ไม่เกิน ๓๖๕ บาทต่อคน (จำนวนสมาชิก และเงินสมทบ นับ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒) เช่น กลุ่มมีสมาชิก ๑๐๐ คน และมีการสมทบต่อเดือนมาตลอด มีเงินสมทบกองทุนสวัสดิการรวมกัน ๓๖,๕๐๐ บาท โครงการจะสมทบ ๓๖,๕๐๐ บาท แต่หากเงินสมทบกองทุนสวัสดิการของสมาชิกได้ ๕๐,๐๐๐ บาท โครงการก็จะสมทบให้ ๓๖,๕๐๐ บาท แต่หากเงินสมทบสวัสดิการของสมาชิกเท่ากับ ๒๕,๐๐๐ โครงการจะสมทบ ๒๕,๐๐๐ บาท

> กองทุนสวัสดิการชุมชนที่จัดตั้งใหม่ โครงการจะสมทบสวัสดิการเท่ากับจำนวนเงินสมทบสวัสดิการของสมาชิกรวมกัน แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อกองทุน ถ้ากลุ่มจัดตั้งแล้วมีเงินสมทบสมาชิก เท่ากับ ๑๐๐,๐๐๐ บาท โครงการจะสมทบให้ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถ้ากลุ่มมีเงินสมทบสวัสดิการมี ๑๕๐,๐๐๐ โครงการจะสมทบ ๑๐๐,๐๐๐ บาท แต่หากเงินสมทบกองทุนสวัสดิการมี ๘๐,๐๐๐ บาทโครงการจะสมทบ ๘๐,๐๐๐ บาท

การสมทบเงินกองทุนสวัสดิการจากโครงการ มีเป้าหมายสำคัญ คือ การเติบโตของกองทุนอย่างยั่งยืน ดังนั้น เงินสมทบจากโครงการจึงมุ่งเน้นให้ใช้เพื่อการจัดสวัสดิการชุมชนให้กับสมาชิกกองทุน หรือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน

ขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติโครงการ

๑. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนจัดส่งแบบแสดงสถานะกองทุนสวัสดิการชุมชนและคู่มือการดำเนินโครงการจัดสวัสดิการชุมชนไปยังกองทุนสวัสดิการชุมชน

๒. คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับตำบล/ท้องถิ่น จัดประชุมเพื่อวิเคราะห์สถานะของกองทุน (ดูสถานะเปรียบเทียบกับคุณสมบัติของโครงการ) โดยกองทุนสวัสดิการชุมชนที่จัดตั้งแล้ว และมีคุณภาพไม่ครบตามหลักเกณฑ์ข้างต้น ก่อนการเสนอรับการสมทบสวัสดิการ จะต้องมีการดำเนินงานพัฒนาต่าง ๆ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เสียก่อน

๓. เมื่อกลุ่มพัฒนาจนได้คุณภาพตามหลักเกณฑ์แล้ว จึงเสนอเรื่องขอรับการสมทบงบประมาณไปที่คณะกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนระดับจังหวัด/ กรุงเทพมหานคร

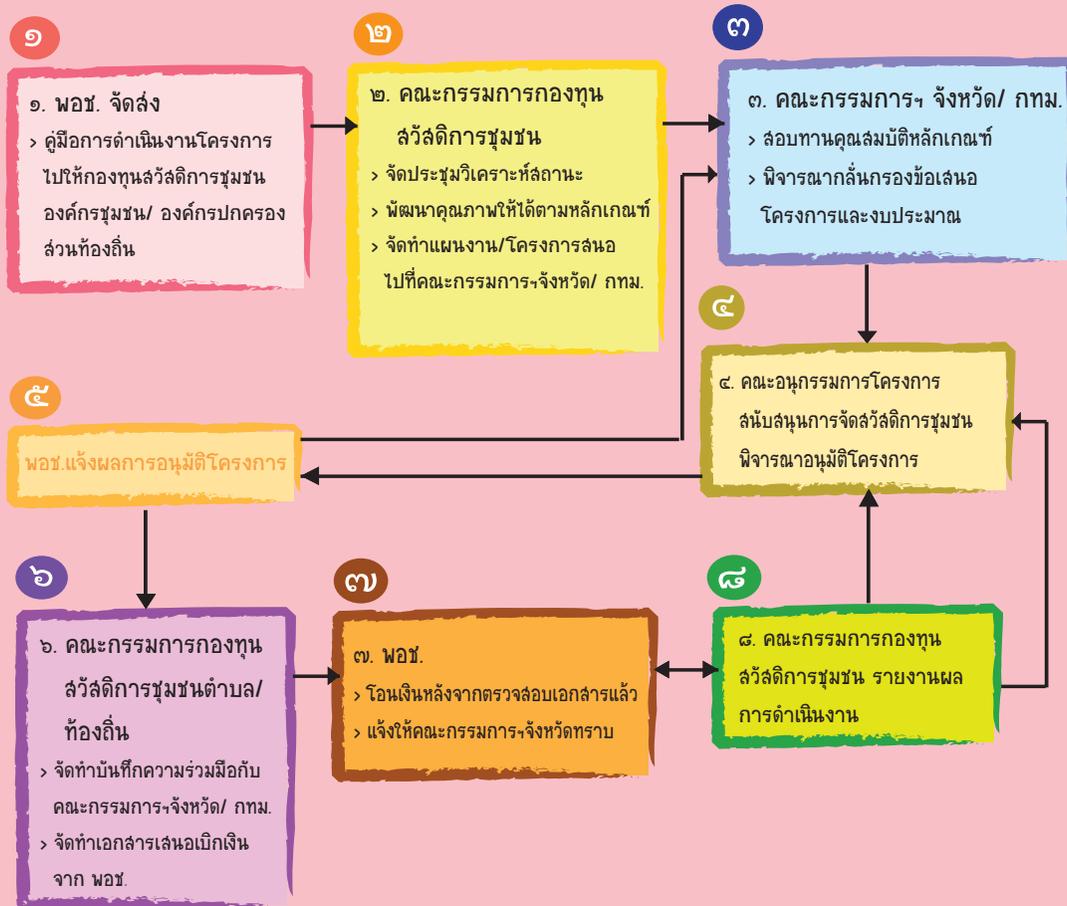
๔. คณะกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนระดับจังหวัด/ กรุงเทพมหานคร จะจัดกระบวนการสอบถามคุณสมบัติหลักเกณฑ์และกลั่นกรองโครงการและงบประมาณ เมื่อเห็นชอบแล้วจึงส่งผลไปยังคณะกรรมการโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน

๕. คณะกรรมการโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน พิจารณาอนุมัติ

๖. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน แจ้งผลการอนุมัติโครงการไปที่คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับตำบล และคณะกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนระดับจังหวัด/ กรุงเทพมหานคร

๗. ก่อนการเบิกจ่ายเงิน ให้มีการจัดทำบันทึกความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับตำบล/ท้องถิ่น กับคณะกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนระดับจังหวัด/ กรุงเทพมหานคร และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน โดยในการจัดทำบันทึกความร่วมมือดังกล่าว เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการงาน คณะกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนระดับจังหวัด/ กรุงเทพมหานคร อาจจะมีมติมอบหมายให้คณะกรรมการเป็นผู้ลงนามในบันทึกความร่วมมือ

๘. เมื่อสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนได้ตรวจความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารแล้ว ก็จะโอนเงินไปที่บัญชีของกองทุนสวัสดิการชุมชนตามที่แจ้งมา

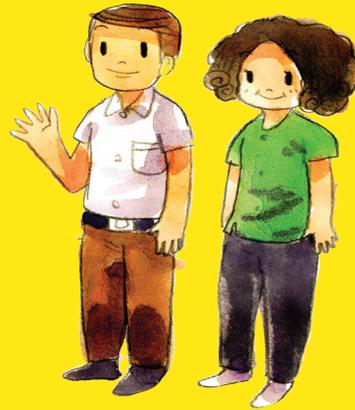
การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการขับเคลื่อนงานสวัสดิการชุมชนในระดับจังหวัด

โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนจะจัดสรรงบประมาณไปเพื่อการสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนระดับจังหวัด/ กรุงเทพมหานคร และการส่งเสริมการจัดตั้งและพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน โดยจะจัดส่งกรอบการใช้งบประมาณไปที่คณะกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนระดับจังหวัด/ กรุงเทพมหานคร และให้จังหวัดจัดทำแผนงานและแผนงบประมาณเสนอเพื่อให้คณะกรรมการโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน พิจารณา

บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนิน **๓**
โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน

บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน

๑.ชุมชนท้องถิ่น : เป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนงานกองทุน โดยมีบทบาทหน้าที่

- ๑.จัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน
- ๒.พัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนให้มีความเข้มแข็ง
- ๓.ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๔.การเรียนรู้และการเชื่อมโยงกับเครือข่ายสวัสดิการชุมชน
- ๕.เสนอโครงการ รับการสนับสนุนงบประมาณ

๒. คณะกรรมการสนับสนุนกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับตำบล/ ท้องถิ่น
พัฒนาคุณภาพกองทุนสวัสดิการชุมชนให้มีการบริหารจัดการอย่าง
เข้มแข็งครอบคลุมด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. การพัฒนาตนเองให้มีการบริหารจัดการที่ดี มีธรรมาภิบาล
๒. ส่งเสริมพัฒนาชุมชนอื่น ๆ การช่วยสมาชิกให้เข้าใจเป้าหมาย หลักการ
สำคัญของสวัสดิการชุมชนรวมถึงการสร้างวินัยการออม
๓. การจัดการความรู้ในเรื่องการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน
๔. สร้างความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกับหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องในการพัฒนาสวัสดิการชุมชน

๓. เครือข่ายสวัสดิการชุมชนระดับจังหวัด
โดยมีบทบาทหน้าที่

๑. ส่งเสริม สนับสนุน และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดตั้งและพัฒนาของกอง
ทุนสวัสดิการชุมชนระดับตำบล/ ท้องถิ่น
๒. จัดกระบวนการเรียนรู้ และจัดการความรู้ในเรื่องสวัสดิการชุมชน เพื่อยก
ระดับเป็นงานวิชาการ และนโยบาย
๓. ร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ประชาสังคม และเอกชน

๔. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด/ องค์การบริหาร ตำบล/ เทศบาล)

โดยมีบทบาทหน้าที่

๑. สนับสนุนงบประมาณการจัดตั้งและพัฒนาการขับเคลื่อนงานสวัสดิการชุมชน
ซึ่งครอบคลุมถึงเรื่องการให้คำแนะนำ การประสานงานกับหน่วยงานงบประมาณ

๒. เรียนรู้และเชื่อมโยงการจัดสวัสดิการชุมชนกับการจัดสวัสดิการและ
การพัฒนาอื่นๆของขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. จัดงบประมาณ บุคลากรและทรัพยากรในการบริหารอื่นๆ สนับสนุนใน
การจัดสวัสดิการชุมชน

๔. สร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาองค์กรสวัสดิการชุมชนให้มีความเข้ม
แข็งอย่างต่อเนื่อง

๕. คณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนจังหวัด/

กรุงเทพมหานคร

เป็นกลไกสำคัญที่มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของดำเนินงานของโครงการ เพราะจะเป็นกลไกที่เชื่อมโยงระกว้างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชน ที่จะทำให้เกิดการทำงานและเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยบทบาทหน้าที่

๑. กำหนดแนวทาง แผนงาน พร้อมทั้งสนับสนุนการดำเนินการตามโครงการ
๒. ประสานกับเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชน หน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนอย่างบูรณาการ
๓. พิจารณาให้ความเห็นชอบคุณสมบัติ และโครงการและงบประมาณกองทุนขององค์กรสวัสดิการชุมชนที่เสนอรับการสนับสนุน
๔. จัดระบบการติดตามประเมินผล และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ที่เกี่ยวข้อง
๕. แต่งตั้งคณะกรรมการหรือ คณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง

๖. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

แม้ว่าสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนจะเป็นหน่วยงานที่ได้รับการมอบหมายให้รับผิดชอบดำเนินโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน แต่ในกระบวนการทำงานก็จะกระจายการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนให้มากที่สุดโดยมีการจัดตั้ง คณะอนุกรรมการโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน ในการบริหารโครงการ ซึ่งคณะอนุกรรมการโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน ประกอบด้วย

องค์ประกอบ

๑. รองปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นที่ปรึกษา
๒. ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๓. ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๔. ผู้แทนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
๕. ผู้แทนองค์กรสวัสดิการชุมชน
๖. ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
๗. ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน เป็นเลขานุการ

โดยมีบทบาทหน้าที่

- ๑.บริหารจัดการโครงการและงบประมาณให้มีประสิทธิภาพตามนโยบายของรัฐบาล
- ๒.อนุมัติโครงการและงบประมาณที่ได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนระดับจังหวัด/ กรุงเทพมหานคร
- ๓.ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน ในการพัฒนาระบบสวัสดิการชุมชน
- ๔.จัดระบบติดตามประเมินผล และรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๕.พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาสวัสดิการชุมชนให้การดำเนินมีประสิทธิภาพ และสามารถเป็นหลักในการจัดสวัสดิการชุมชนของท้องถิ่น
- ๖.สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนจะจัดกลไกและระบบการทำงานให้เอื้อต่อการดำเนินงานของฝ่ายต่างๆ ให้มากที่สุด

๗.กระทรวงมหาดไทย

โดยมีบทบาทหน้าที่

- ๑.สนับสนุนการดำเนินโครงการ โดยประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน
- ๒.พิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบบังคับที่เกี่ยวข้องหรือกำหนดแนวทางเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนเรื่องสวัสดิการชุมชนได้ตามกฎหมาย

๘. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

โดยมีบทบาทหน้าที่

๑. สนับสนุนการดำเนินงานโครงการ ทั้งทางด้านนโยบาย บุคลากรและการดำเนินงานของคณะกรรมการในส่วนที่เกี่ยวข้อง
๒. เชื่อมโยงงานสวัสดิการชุมชนกับการจัดสวัสดิการสังคมในความรับผิดชอบของกระทรวงและในภาพรวมของประเทศ
๓. ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และการจัดการความรู้ในการจัดสวัสดิการชุมชน
๔. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนงาน

๙. คณะกรรมการส่งเสริมพัฒนาการจัดสวัสดิการชุมชน

โดยมีบทบาทหน้าที่

เป็นคณะกรรมการที่นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน โดยมีบทบาทหน้าที่ในการกำกับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้บรรลุจุดประสงค์เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล

ภาคผนวก

ตัวอย่างแบบแสดงสถานะ
กองทุนสวัสดิการชุมชน

แบบแสดงสถานะกองทุนสวัสดิการชุมชน	
ตำบล.....	
อำเภอ.....	จังหวัด.....

๑. ชื่อกลุ่ม/กองทุน.....
- ที่ตั้งเลขที่..... หมู่บ้าน..... หมู่ที่..... ต.รอก/ชอย.....
- ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....
- จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....
- โทรสาร..... อีเมล/เว็บไซต์.....
- ชื่อประธานกองทุน.....
- ชื่อผู้ประสานงาน..... ตำแหน่ง.....
- เลขที่..... หมู่บ้าน..... หมู่ที่..... ต.รอก/ชอย.....
- ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....
- จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....
- โทรสาร..... อีเมล/เว็บไซต์.....

๒. ก่อตั้งเมื่อ วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
- ชื่อองค์กรที่สนับสนุนการจัดตั้ง.....
- วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่ม/กองทุน
๑.
๒.
๓.
๔.

๓. สมาชิกกองทุน
- ๓.๑ จำนวนสมาชิกแรกตั้ง.....คน จำนวนสมาชิกปัจจุบัน.....คน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒
- ๓.๒ ลักษณะของสมาชิก
☐ บุคคลทั่วไป	จำนวน.....คน
☐ เด็ก/เยาวชน/ผู้สูงอายุ	จำนวน.....คน
☐ ผู้ถือครองโอกาส/ผู้พิการ	จำนวน.....คน
☐ อื่นๆ.....	จำนวน.....คน
- ๓.๓ การกระจายตัวของสมาชิก
- สมาชิกมาจาก.....หมู่บ้าน/ชุมชน จากจำนวนหมู่บ้านทั้งหมดในตำบล.....หมู่บ้าน/ชุมชน

๕. กองทุนสวัสดิการชุมชน (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

๕.๑ จำนวนเงินกองทุนสวัสดิการเริ่มแรก.....บาท จำนวนเงินกองทุนสวัสดิการปัจจุบัน.....บาท ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖

๕.๒ ที่มาของเงินกองทุนสวัสดิการมาจาก

- เงินสมทบสวัสดิการจากสมาชิก จำนวน.....บาท
 สมาชิกสมทบรายวัน สมาชิกสมทบรายเดือน สมาชิกสมทบรายปี อื่นๆ.....
- องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (อบต./เทศบาล/อบจ.) จำนวน.....บาท
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) จำนวน.....บาท
- หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ คือ..... จำนวน.....บาท
- อื่นๆ..... จำนวน.....บาท
- อื่นๆ..... จำนวน.....บาท

๕.๓ ลักษณะการสมทบเพื่อสวัสดิการ รายวัน.....บาท รายเดือน.....บาท รายปี.....บาท อื่นๆ.....

๕. สวัสดิการที่จัดให้กับสมาชิกมี.....ประเภท อะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ/ในรอบปี ๒๕๕๖)

- สวัสดิการเกี่ยวกับเด็กแรกเกิด/คลอดบุตร จำนวน.....คน จำนวน.....บาท
- สวัสดิการเกี่ยวกับการเจ็บป่วย/รักษาพยาบาลจำนวน.....คน จำนวน.....บาท
- สวัสดิการผู้สูงอายุ จำนวน.....คน จำนวน.....บาท
- สวัสดิการกรณีเสียชีวิต จำนวน.....คน จำนวน.....บาท
- สวัสดิการคนด้อยโอกาส/พิการ จำนวน.....คน จำนวน.....บาท
- สวัสดิการเพื่อพัฒนาอาชีพ จำนวน.....คน จำนวน.....บาท
- สวัสดิการเพื่อการศึกษา จำนวน.....คน จำนวน.....บาท
- สวัสดิการอื่นๆ จำนวน.....คน จำนวน.....บาท
- สวัสดิการอื่นๆ จำนวน.....คน จำนวน.....บาท
- สวัสดิการอื่นๆ จำนวน.....คน จำนวน.....บาท

๖. กองทุนสวัสดิการได้สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน(ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ/ในรอบปี๒๕๕๖)

- ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน (ที่ไม่ใช่สมาชิก) จำนวน.....คน
- กิจกรรมด้านประเพณีวัฒนธรรม/ศาสนา ในเรื่อง.....
- กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ ในเรื่อง.....
- กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม/ทรัพยากรธรรมชาติ ในเรื่อง.....
- กิจกรรมสาธารณสุขและประโยชน์อื่นๆ

๑.....

๒.....

๗. คณะกรรมการกองทุน จำนวน.....คน

๗.๑ องค์ประกอบตัวคณะกรรมการ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้าน พระ
- ผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน อื่นๆ.....

๙.๕ มีระบบการติดตามประเมินผล

โดย คณะกรรมการกองทุน จากหน่วยงานภายนอก

มีแผนการติดตามประเมินผลทุก ๓ เดือน

มีแผนการติดตามประเมินผลทุก ๖ เดือน

มีแผนการติดตามประเมินผลทุก ๑ ปี

อื่นๆ.....

๙.๖ มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อสมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้อง

มีการรายงานผลต่อสมาชิก/คณะกรรมการกองทุน

มีการรายงานผลต่อท้องถิ่น

มีการรายงานผลต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มีการติดประกาศรายงานผลการดำเนินงาน

อื่นๆ.....

๙. การเชื่อมโยงงานสวัสดิการกับงานพัฒนาอื่น ๆ มีอะไรบ้าง อย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

องค์การการเงินกลุ่มออมทรัพย์ของทุนหมู่บ้าน.....

งานด้านวิสาหกิจชุมชน.....

งานด้านสภาองค์กรชุมชน.....

งานด้านแผนชุมชน.....

งานด้านที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย.....

งานด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.....

งานด้านเกษตรกรรมยั่งยืน.....

งานด้านศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่น.....

งานด้านสุขภาพ/สาธารณสุข.....

งานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด.....

งานด้านอนุรักษ์วัฒนธรรม/ประเพณี/ศาสนา.....

งานด้านเยาวชนผู้สูงอายุ/ผู้ด้อยโอกาส.....

อื่นๆ.....

๑๐. การสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อในรอบปี๒๕๕๖)

๑๐.๑ การสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ/อบต./เทศบาล) กับการจัดสวัสดิการชุมชน

สนับสนุนงบประมาณกองทุนสวัสดิการชุมชน

สนับสนุนงบประมาณช่วยเหลือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

ให้ความปรึกษาประสานงาน

ให้ความสนับสนุนด้านบุคลากร

ให้ความสนับสนุนสถานที่ดำเนินงาน

อื่นๆ.....

๑๐.๒ การสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ

- ผู้ว่าราชการจังหวัด
- พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
- ศูนย์พัฒนาสังคม(ศพส.)
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)
- สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)
- สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (ส.ช.)
- สำนักงานกองทุนการวิจัยเสริมสุขภาพ (สสส.)
- มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ(มจร.)
- อื่นๆ.....

๑๐.๓ ภาคเอกชน

- ๑.....
- ๒.....

๑๑. มีแผนการพัฒนาสวัสดิการชุมชนหรือไม่

- มี ได้แก่ ๑.....
- ๒.....
- ไม่มี เพราะ.....

๑๒. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และแนวทางแก้ไข

ปัญหาอุปสรรค

.....

แนวทางแก้ไข

.....

๑๓. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการจัดสวัสดิการชุมชน

.....

ลงชื่อ.....

ผู้รวบรวมข้อมูล

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....

ผู้รับรองข้อมูลระดับตำบล

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....

ผู้รับรองข้อมูลระดับจังหวัด

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตัวอย่างบันทึกความร่วมมือ

บันทึกความร่วมมือ

ระหว่าง

คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล.....

กับ

คณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนจังหวัด.....

และ

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

บันทึกความร่วมมือฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อบันทึกความเข้าใจในความร่วมมือที่จะเกิดขึ้นระหว่าง คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล..... โดย กับ คณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนจังหวัด..... โดย และ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) โดย เกี่ยวกับการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนตามโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน ซึ่ง คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล..... กับ คณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนจังหวัด..... และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ได้ตกลงที่จะร่วมมือกันในการสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน โดยมีสาระสำคัญของความร่วมมือ ดังนี้

เจตนารมณ์สำคัญ

รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการจัดสวัสดิการให้กับประชาชน ตาม โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน เพื่อ สร้างหลักประกันความมั่นคงของชุมชนจากฐานราก ที่พึ่งทางสังคม ความเข้มแข็งชุมชนในการจัดการดูแล ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ทุกพื้นที่ จัดตั้งและพัฒนาคุณภาพสวัสดิการชุมชน ได้อย่างทั่วถึง โดยรัฐบาลสนับสนุนการพัฒนาความเข้มแข็งของกองทุนและสหภาพงบประมาณรวมถึงพัฒนาสวัสดิการชุมชนให้มีความหลากหลายขึ้น เกิดการเชื่อมโยงอย่างบูรณาการระบบสวัสดิการของชุมชน ทั้งองศา และภาครัฐ

เครือข่ายสวัสดิการชุมชนทุกระดับในพื้นที่ จะเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนงาน โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานเพื่อให้เกิดคุณภาพที่นำไปสู่ความเข้มแข็งที่ยั่งยืนของกองทุนสวัสดิการชุมชนเป็นหลัก การดำเนินการจะยกระดับและต่อยอดจากงานสวัสดิการชุมชนที่ขบวนการองค์กรชุมชนดำเนินการอยู่ และบูรณาการกับงานพัฒนาด้านอื่นๆ

เป้าหมายการพัฒนา

๑. ชุมชนท้องถิ่นมีการจัดสวัสดิการชุมชนเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงของคนในชุมชน โดยเน้นการพึ่งตนเองและการช่วยเหลือเกื้อกูลกันตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น เน้นการให้อย่างมีคุณค่า รับผิดชอบต่อสังคม ระเบียบการบริหารจัดการสวัสดิการชุมชนมีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาล

๒. เกิดความร่วมมือในการจัดสวัสดิการชุมชน ที่ชุมชนเป็นแกนหลัก โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาครัฐให้การสนับสนุน

บทบาทความร่วมมือในการพัฒนา

๑. คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล.....

- พัฒนาการดำเนินงานของสวัสดิการชุมชน โดยยึดมั่นในแนวความคิด วัตถุประสงค์ และเป้าหมายการจัดสวัสดิการชุมชนตาม โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน อย่างต่อเนื่อง
- รับผิดชอบต่อการบริหารจัดการงบประมาณที่ได้รับสนับสนุนให้บรรลุผลตาม เป้าหมายและแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพด้วยความโปร่งใส
- จัดให้มีระบบการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ
- ร่วมมือกับองค์กรชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และประชาสังคม ในการพัฒนาสวัสดิการชุมชน ให้เกิดการเรียนรู้และขยายผลได้มากยิ่งขึ้น

๒. คณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนจังหวัด.....

- สนับสนุนการดำเนินงานตาม โครงการและแผนงาน
- ประสานกับหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนอย่างบูรณาการ
- สนับสนุนให้มีระบบการติดตามและประเมินผล เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับแนวทางของ โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน
- สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชนกับชุมชน และชุมชนกับภาคีการพัฒนา

๓. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

- ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาให้สวัสดิการชุมชนเข้มแข็งเป็นหลักในการจัดสวัสดิการของชุมชนท้องถิ่น
- สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสรุปบทเรียน และการจัดการความรู้การพัฒนาสวัสดิการชุมชน
- ประสานสนับสนุนและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการขับเคลื่อนงานสวัสดิการชุมชนตามโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน
- สนับสนุนงบประมาณ สหทบกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล..... วงเงิน

.....บาท (.....)

ในระหว่างการดำเนินโครงการ หากมีข้อเจือจางใดๆ ที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการตาม
แผนโครงการได้ สถาบันฯ และภาคีความร่วมมือ ทุกฝ่ายจะจัดให้มี การทบทวนเพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่
สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ได้

บันทึกความร่วมมือฉบับนี้ จัดทำขึ้นจำนวน ๓ ฉบับ โดยมีข้อความและสาระสำคัญตรงกัน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง คณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนจังหวัด.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

ลงชื่อ พยาน

(.....)

ตำแหน่ง

ลงชื่อ พยาน

(.....)

ตำแหน่ง

ลงชื่อ พยาน

(.....)

ตำแหน่ง

ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับโครงการได้ที่

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

เลขที่ ๙๑๒ ถนนพหลโยธิน แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ ๑๐๒๔๐

โทร. ๐-๒๓๓๘-๘๓๐๐-๙ โทรสาร ๐-๒๓๓๘-๘๓๒๑

E-mail : codi@codi.or.th หรือ <http://www.codi.or.th>

สำนักงานปฏิบัติการภาค

- สำนักงานปฏิบัติการภาคกรุงเทพมหานครและตะวันออก

เลขที่ ๙๑๒ ถนนพหลโยธิน แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ ๑๐๒๔๐

โทร. ๐-๒๓๓๘-๘๓๐๐-๙ ต่อ ๘๓๙๙, ๘๕๕๗ โทรสาร ๐-๒๓๓๘-๘๓๙๙

E-mail : bkk@codi.or.th

- สำนักงานปฏิบัติการภาคกลางตอนบนและตะวันตก

เลขที่ ๙๑๒ ถนนพหลโยธิน แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร. ๐-๒๓๓๘-๘๓๐๐-๙ ต่อ ๘๑๗๓ โทรสาร ๐-๒๓๓๘-๘๔๐๐

E-mail : central@codi.or.th

- สำนักงานปฏิบัติการภาคเหนือ

เลขที่ ๖๐๗ ถนนเจริญราษฎร์ ตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๐๐๐

โทร/โทรสาร ๐-๕๓๓๐-๖๗๒๒-๔

E-mail : north@codi.or.th

- สำนักงานปฏิบัติการภาคใต้

เลขที่ ๖๒/๑๗-๑๘ ถนนสี่แยกเอเชีย ตำบลเขาเจ็ยก อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง

โทร.๐๗๔-๖๑๑๘๘๐ โทรสาร ๐๗๔-๖๑๗๕๕๙

E-mail : south@codi.or.th

- สำนักงานปฏิบัติการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เลขที่ ๒๙๕ หมู่ ๑๓ ถนนศูนย์ราชการ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐ โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๘๕๑-๒ ต่อ ๑๑

โทรสาร ๐-๔๓๒๔-๑๘๕๑ ต่อ ๑๒

E-mail : northeast@codi.or.th

ตัวอย่างพื้นที่รูปธรรมความสำเร็จสวัสดิการ ชุมชน

๑. ฐานองค์กรการเงินชุมชนและการบูรณาการ กองทุน

๑.๑ ตำบลคลองเปี้ยะ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

ติดต่อประสานงาน นายอัมพร ดั่งปาน

กลุ่มออมทรัพย์ตำบลคลองเปี้ยะ

ต. คลองเปี้ยะ อ.จะนะ จ.สงขลา

โทร. ๐๘๙-๙๗๖๙๔๒๕

๑.๒ เครือข่ายศูนย์รวมน้ำใจธนาคารหมู่บ้าน อ.ดอกคำใต้ จ. พะเยา พัฒนาสู่การ
จัดทำกองทุนหลักประกันสุขภาพ

ติดต่อประสานงาน

- ครูมุกดา อินทะสาร ที่ปรึกษาศูนย์รวมน้ำใจธนาคารหมู่บ้าน

โทร.๐๘๑-๕๕๓-๑๘๔๔

- นายประยูร เผ่าเต็ม

เลขที่ ๙๕ หมู่ ๕ ต.คือเวียง อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา

โทร. ๐๘๖-๑๘๖-๒๔๓๐

๑.๓ ตำบลห้วยน้ำขาว อำเภอเมือง จังหวัดตราด
ติดต่อประสานงาน นายสมพงษ์ อินทสุวรรณ
เลขที่ ๓๑ บ้านห้วยน้ำขาว อ.เมือง จ.ตราด ๒๓๐๐๐
โทร. ๐๘๑ - ๙๙๖๒๙๗๙

๑.๔ ตำบลบางทอง อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา
ติดต่อประสานงาน นายพล ศรีเพชร
เลขที่ ๒/๙ หมู่ ๒ ต.บางทอง อ.ท้ายเหมือง จ.พังงา
โทร. ๐๘๘-๗๘๘๑๓๖๙

๑.๕ ตำบลบ้านขาม อำเภอจัดรัส จังหวัดชัยภูมิ
ติดต่อประสานงาน นายประจวบ แต่งทรัพย์
หมู่ ๒ ต.บ้านขาม อ.จัดรัส จ.ชัยภูมิ
โทร. ๐๘๑-๙๗๖๗๑๘๒

๑.๖ ตำบลหนองสำหรับ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี
ติดต่อประสานงาน นายศิวโรจ จิตนิยม
เลขที่ ๕ หมู่ ๔ ต.หนองสำหรับ อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี
โทร. ๐๘๑-๗๖๓๗๓๔๑

๑.๗ ตำบลบาโจยสิแน อำเภอยะหา จังหวัดยะลา
ติดต่อประสานงาน นางนิตา อีแตแล
บ้านเลขที่ ๖๗/๑ หมู่ที่ ๒ ต.บาโจยสิแน อ.ยะหา จ.ยะลา
โทร. ๐๘๖-๒๙๒๘๘๔๓

๒. รูปแบบ “ออมวันละบาท” และกองทุนสัจจะ วันละบาท

๒.๑ ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

ติดต่อประสานงาน นายธนภฤต เลื่องบุญ

หมู่ ๑๒ บ้านเนินสำราญ ต.นครชุม อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

โทร. ๐๘๖-๕๙๒๕๔๓๕

๒.๒ ตำบลหนองบัว อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย

ติดต่อประสานงาน นางละออ อี้นหารี

เลขที่ ๖ หมู่ ๖ ต.หนองบัว อ.ศรีนคร จ.สุโขทัย

โทร. ๐๘๗-๘๔๒๒๐๖๖

๒.๓ ตำบลเปือย อำเภอสิโอำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ

ติดต่อประสานงาน นายมงคล มุกาไร

หมู่ ๑ บ้านวัดโพธิ์ศิลา ต.เปือย อ.สิโอำนาจ จ. อำนาจเจริญ

โทร. ๐๘๑-๐๖๘๒๗๕๕

๒.๔ ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

ติดต่อประสานงาน นายสมนึก ไชยสงค์

เลขที่ ๖๓ หมู่ ๗ ต.วังแสง อ.แกดำ จ. มหาสารคาม

โทร. ๐๘๖-๒๓๒๘๖๕๓

๓. กองทุนสวัสดิการจากฐานศาสนา

๓.๑ “ธนาคารชุมชนฝั่ง ๕๐” ตำบลนิคมพัฒนา กิ่งอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
ติดต่อประสานงาน นายกิตติโชติ ษณะหลวง
๑๔๕ ม.๗ ต.นิคมพัฒนา กิ่ง อ.มะนัง จ.สตูล
โทร.๐๘๔-๙๖๖๐๗๕๘

๓.๒ กลุ่มออมทรัพย์ อัล-อามานะห์ บ้านบางโรง ตำบลป่าคลอก จ. ภูเก็ต
ติดต่อประสานงาน นายจिरศักดิ์ ท่อทิพย์
โทร. ๐๘๑-๘๙๒-๙๒๐๔

๓.๓ เครือข่ายสัจจะสะสมทรัพย์วัดโพธิ์ทอง อ.เมือง จ.จันทบุรี
ติดต่อประสานงาน พระอาจารย์มนัส ชันตธมโต โทร ๐๘๙-๕๔๕-๗๗๓๒

๓.๔ เครือข่ายออมทรัพย์ฯ พระอาจารย์สุบิน อ.เมือง จ.ตราด

๔. กองทุนสวัสดิการจากฐานกองทุนผู้สูงอายุ

๔.๑ ตำบลเหมืองจี้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
ติดต่อประสานงาน นางวิลาวัลย์ อรุณสิทธิ์
เลขที่ ๘ ซ.๑ ถ.จามเทวี ต.เหมืองจี้ อ.เมือง จ.ลำพูน
โทร. ๐๘๑-๗๒๔๐๖๔๒

๔.๒ ตำบลโพธิ์ประจักษ์ อำเภอท่าช้าง จังหวัดสิงห์บุรี
ติดต่อประสานงาน นายสมศักดิ์ มุกทอง
เลขที่๑๒๒/๑ หมู่ ๔ ต.โพธิ์ประจักษ์ อ.ท่าช้าง จ.สิงห์บุรี
โทร. ๐๘๖-๑๓๖๘๙๒๐

๔.๓ ตำบลบ้านช่อง อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา
ติดต่อประสานงาน นายสมภพ หมั่นพิชิต
เลขที่ ๘๔ หมู่ ๖ ต.บ้านช่อง อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา
โทร. ๐๘๑-๒๙๙๕๑๖๓

๔.๔ กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุจังหวัดนราธิวาส
ติดต่อประสานงาน นายกิจจา จันทสิทธิ์
โทร.๐๗๓ - ๔๖๕๖๘๒๗ , ๐๘๙ - ๔๖๕๖๘๒๗

๕. กองทุนสวัสดิการจากฐานคนจน และผู้ด้อยโอกาส

๕.๑ ตำบลแม่ฮ่องนอก อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย

ติดต่อประสานงาน นายภูมิพัฒน์ คงวารินทร์

เลขที่ ๒๑๘/๑ หมู่ ๑ บ้านสันติคีรี ต.แม่ฮ่องนอก อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย

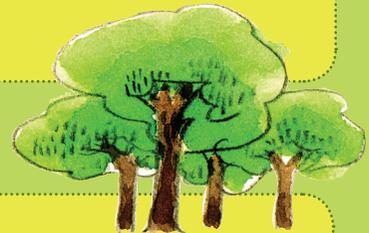
โทร. ๐๕๓-๗๖๕๓๔๓ , ๐๘๑-๓๒๒๔๙๙๑

๕.๒ ตำบลบัวใหญ่ อ.นาหนอง จ.น่าน

ติดต่อประสานงาน นายอำนาจ กองสอน

เลขที่ ๘๒ หมู่ ๘ ต.บัวใหญ่ อ.นาหนอง จ. น่าน

โทร. ๐๘๑-๑๘๐๔๒๙๘ , ๐๘๑-๘๘๔๑๔๒๓

๖. กองทุนสวัสดิการจากฐานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

๖.๑ บ้านโคกพะยอม ตำบลละงู อ.ละงู จ.สตูล

๖.๒ ตำบลเขาคอก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ติดต่อประสานงาน นางประมวล เจริญยิ่ง

เลขที่ ๔๔ หมู่ ๙ ตำบลเขาคอก อำเภอประโคนชัย จ. บุรีรัมย์

โทร. ๐๘๑-๙๗๗๔๒๐๙

๗. ขบวนการกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัด

๗.๑ ลี้จจะลดรายจ่ายวันละ๑ บาทเพื่อทำสวัสดิการภาคประชาชน : เงินเป็นเครื่องมือ
พัฒนาคน จ.สงขลา

ติดต่อประสานงาน มูลนิธิ ดร.ครุฑบ - ปราณี ยอดแก้ว

เลขที่ ๔๙ ถนนริมทางรถไฟนอก ต.บ่อยาง อ.เมือง จ.สงขลา

โทร. ๐๗๔-๓๒๖-๘๑๘

๗.๒ ขบวนการกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด

ติดต่อประสานงาน นางโพลฟ โพธิ์บุปผา

เลขที่ ๓๓๒/๑ ม. ๑๒ ต.อาจสามารถ อ.อาจสามารถ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๖๐

โทร. ๐๔๓ ๕๙๙๒๐๙ , ๐๘๑-๗๔๑๔๗๓๘

๗.๓ เครือข่ายกลุ่มลี้จจะสะสมทรัพย์ จ.จันทบุรี

๘. กองทุนสวัสดิการชุมชนฐานชุมชนเมือง

๘.๑ ชุมชนคลองกรุง เขตหนองจอก กรุงเทพฯ

ติดต่อประสาน นางเมตตา พื้นสะอาด

โทร ๐๘๔-๙๑๕๘๖๙๙

